Επίσημη Εφημερίδα
της Ευρωπαϊκής Ένωσης

EL
Σειρά L

2024/3220

30.12.2024

ΕΚΤΕΛΕΣΤΙΚΗ ΑΠΟΦΑΣΗ (ΕΕ) 2024/3220 ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

της 9ης Δεκεμβρίου 2024

για τη διαπίστωση της ικανοποιητικής εκπλήρωσης των όρων για την καταβολή της δεύτερης δόσης της μη επιστρεπτέας χρηματοδοτικής στήριξης και της δανειακής στήριξης βάσει του σχεδίου για την Ουκρανία στο πλαίσιο του Μέσου Διευκόλυνσης για την Ουκρανία

ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ,

Έχοντας υπόψη τη Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης,

Έχοντας υπόψη τον κανονισμό (ΕΕ) 2024/792 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 29ης Φεβρουαρίου 2024, για τη θέσπιση του Μέσου Διευκόλυνσης για την Ουκρανία [1], και ιδίως το άρθρο 26 παράγραφος 4,

Έχοντας υπόψη την πρόταση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής,

Εκτιμώντας τα ακόλουθα:

(1) Με τον πυλώνα Ι του Μέσου Διευκόλυνσης για την Ουκρανία («το Μέσο Διευκόλυνσης») διατίθεται στην Ουκρανία οικονομική στήριξη έως και 38 270 000 000 EUR για την περίοδο 2024-2027 με τη μορφή μη επιστρεπτέας στήριξης και δανείων. Η χρηματοδότηση στο πλαίσιο του πυλώνα Ι κατανέμεται κυρίως βάσει του σχεδίου για την Ουκρανία στο πλαίσιο του Μέσου Διευκόλυνσης για την Ουκρανία («το σχέδιο»). Το σχέδιο καθορίζει το πρόγραμμα μεταρρυθμίσεων και επενδύσεων για την Ουκρανία, καθώς και τα ποιοτικά και ποσοτικά βήματα που συνδέονται με τη χρηματοδότηση στο πλαίσιο του πυλώνα Ι του Μέσου Διευκόλυνσης.

(2) Δυνάμει του άρθρου 19 του κανονισμού (ΕΕ) 2024/792, το Συμβούλιο ενέκρινε την αξιολόγηση του σχεδίου με την εκτελεστική απόφαση (ΕΕ) 2024/1447 [2], η οποία καθορίζει το χρονοδιάγραμμα για την παρακολούθηση και την εφαρμογή του σχεδίου, συμπεριλαμβανομένων των ποιοτικών και ποσοτικών βημάτων που συνδέονται με τη χρηματοδότηση στο πλαίσιο του πυλώνα Ι του Μέσου Διευκόλυνσης.

(3) Το συνολικό ποσό των χρηματοδοτικών πόρων που διατίθενται για το σχέδιο, σύμφωνα με την εκτελεστική απόφαση (ΕΕ) 2024/1447, ανέρχεται σε 32 270 000 000 EUR, εκ των οποίων ποσό ύψους 5 270 000 000 EUR διατίθεται με τη μορφή μη επιστρεπτέας χρηματοδοτικής στήριξης και ποσό έως 27 000 000 000 EUR με τη μορφή δανείου.

(4) Σύμφωνα με τα άρθρα 24 και 25 του κανονισμού (ΕΕ) 2024/792, έχουν εκταμιευτεί στην Ουκρανία 6 000 000 000 EUR ως έκτακτη ενδιάμεση χρηματοδότηση και 1 890 000 000 EUR με τη μορφή προχρηματοδότησης, που αντιπροσωπεύουν προκαταβολή 7 % της δανειακής στήριξης την οποία η Ουκρανία είναι επιλέξιμη να λάβει στο πλαίσιο του σχεδίου.

(5) Σύμφωνα με το άρθρο 26 παράγραφος 4 του κανονισμού (ΕΕ) 2024/792, ποσό ύψους 4 165 092 857 EUR εκταμιεύθηκε στην Ουκρανία στο πλαίσιο της πρώτης δόσης, εκ του οποίου ποσό ύψους 1 500 000 000 EUR με τη μορφή μη επιστρεπτέας χρηματοδοτικής στήριξης και ποσό ύψους 2 665 092 857 EUR με τη μορφή δανείων. Σύμφωνα με τη δανειακή σύμβαση που συνάφθηκε μεταξύ της Ένωσης και της Ουκρανίας δυνάμει του άρθρου 22 του κανονισμού (ΕΕ) 2024/792, ποσό ύψους 200 598 387 EUR από την πρώτη δόση χρησιμοποιήθηκε για την εκκαθάριση των προχρηματοδοτήσεων του δανείου.

(6) Σύμφωνα με το άρθρο 26 παράγραφος 2 του κανονισμού (ΕΕ) 2024/792, στις 10 Οκτωβρίου 2024 η Ουκρανία υπέβαλε αίτημα για την καταβολή της δεύτερης δόσης της μη επιστρεπτέας χρηματοδοτικής στήριξης και της δανειακής στήριξης, ύψους 4 248 847 926 EUR, όπως ορίζεται στο παράρτημα της παρούσας απόφασης, και προσκόμισε στοιχεία που αποδεικνύουν την ικανοποιητική εκπλήρωση οκτώ από τα εννέα ποιοτικά και ποσοτικά βήματα. Στις 31 Οκτωβρίου 2024 υποβλήθηκαν πρόσθετα αποδεικτικά στοιχεία σχετικά με την ικανοποιητική εκπλήρωση του εναπομένοντος βήματος. Το αίτημα συνοδευόταν από τα έγγραφα που απαιτούνται βάσει του άρθρου 12 της συμφωνίας-πλαισίου, του άρθρου 5 της συμφωνίας χρηματοδότησης και του άρθρου 6 της δανειακής σύμβασης που συνήφθησαν μεταξύ της Ένωσης και της Ουκρανίας σύμφωνα με τα άρθρα 9, 10 και 22, αντίστοιχα, του κανονισμού (ΕΕ) 2024/792.

[1] ΕΕ L, 2024/792, 29.2.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/792/oj.

[2] Εκτελεστική απόφαση (ΕΕ) 2024/1447 του Συμβουλίου, της 14ης Μαΐου 2024, σχετικά με την έγκριση της αξιολόγησης του σχεδίου για την Ουκρανία (ΕΕ L, 2024/1447, 24.5.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec_impl/2024/1447/oj).

(7) Σύμφωνα με την εκτελεστική απόφαση (ΕΕ) 2024/1447, η Ουκρανία προσκόμισε, μαζί με το αίτημά της για πληρωμή, στοιχεία που αποδεικνύουν την ικανοποιητική εκπλήρωση οκτώ από τα εννέα βήματα που έπρεπε να πραγματοποιηθούν έως το τρίτο τρίμηνο του 2024. Τα εν λόγω εννέα βήματα αφορούν διάφορες μεταρρυθμίσεις που ορίζονται στο σχέδιο στο πλαίσιο των κεφαλαίων για την καταπολέμηση της διαφθοράς και της νομιμοποίησης εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες, το ανθρώπινο κεφάλαιο, το επιχειρηματικό περιβάλλον, την αποκέντρωση και την περιφερειακή πολιτική, τον τομέα της ενέργειας και την πράσινη μετάβαση, καθώς και την προστασία του περιβάλλοντος. Στην ειδική εισαγγελία της Ουκρανίας για την καταπολέμηση της διαφθοράς παρασχέθηκε η δυνατότητα να αυξήσει το ανθρώπινο δυναμικό της. Εγκρίθηκαν το σχέδιο δράσης για την εφαρμογή της στρατηγικής ανάκτησης περιουσιακών στοιχείων για την περίοδο 2023-2025, η στρατηγική δημογραφικής ανάπτυξης για την περίοδο έως το 2040, το σχέδιο δράσης για την απορρύθμιση και τα ψηφίσματα για την τροποποίηση της κρατικής στρατηγικής για την περιφερειακή ανάπτυξη για την περίοδο 2021-2027. Επιπλέον, καταρτίστηκε το έγγραφο βασικών εννοιών για τον καθορισμό του πεδίου εφαρμογής των παρεκκλίσεων από τους κανόνες για την εκτίμηση των περιβαλλοντικών επιπτώσεων και τη στρατηγική περιβαλλοντική εκτίμηση. Τέλος, άρχισαν να ισχύουν οι νόμοι για τον Ποινικό Κώδικα και τον Κώδικα Ποινικής Δικονομίας και για τη βιομηχανική ρύπανση, καθώς και το παράγωγο δίκαιο για την ακεραιότητα και τη διαφάνεια στη χονδρική αγορά ενέργειας.

(8) Σύμφωνα με το άρθρο 26 παράγραφος 4 του κανονισμού (ΕΕ) 2024/792, η Επιτροπή αξιολόγησε λεπτομερώς το αίτημα της Ουκρανίας και αξιολόγησε θετικά την ικανοποιητική εκπλήρωση των εννέα βημάτων για τη δεύτερη δόση, όπως ορίζεται στο παράρτημα της παρούσας απόφασης. Η εν λόγω θετική αξιολόγηση πραγματοποιήθηκε στο πλαίσιο της υλοποίησης του σχεδίου. Περαιτέρω ευθυγράμμιση με το κεκτημένο της ΕΕ θα διευκολυνθεί μέσω της διαδικασίας προσχώρησης στην ΕΕ.

(9) Η Επιτροπή θεωρεί ότι η Ουκρανία εξακολουθεί να πληροί την προϋπόθεση για στήριξη από την Ένωση, όπως ορίζεται στο άρθρο 5 του κανονισμού (ΕΕ) 2024/792. Ειδικότερα, η Ουκρανία εξακολουθεί να υποστηρίζει και να σέβεται τους αποτελεσματικούς δημοκρατικούς μηχανισμούς, συμπεριλαμβανομένου του πολυκομματικού κοινοβουλευτικού συστήματος και του κράτους δικαίου, και να εγγυάται τον σεβασμό των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, συμπεριλαμβανομένων των δικαιωμάτων των ατόμων που ανήκουν σε μειονότητες.

(10) Ως εκ τούτου, η παρούσα απόφαση θα πρέπει να διαπιστώνει ότι έχουν εκπληρωθεί ικανοποιητικά οι σχετικοί όροι για την καταβολή της δεύτερης δόσης στο πλαίσιο του σχεδίου.

(11) Λαμβανομένης υπόψη της δύσκολης δημοσιονομικής κατάστασης που αντιμετωπίζει η Ουκρανία, είναι υψίστης σημασίας να εκταμιευθούν τα κονδύλια το συντομότερο δυνατόν. Δεδομένου του επείγοντος χαρακτήρα της κατάστασης και προκειμένου να επιταχυνθεί η διαδικασία, η παρούσα απόφαση θα πρέπει να αρχίσει να ισχύει την ημέρα της δημοσίευσής της στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης* και θα πρέπει να εφαρμοστεί από την ημερομηνία της έκδοσής της,

ΕΞΕΔΩΣΕ ΤΗΝ ΠΑΡΟΥΣΑ ΑΠΟΦΑΣΗ:

Άρθρο 1

Διαπιστώνεται ότι πληρούνται ικανοποιητικά οι σχετικοί όροι για την καταβολή της δεύτερης δόσης ύψους 4 248 847 926 EUR, όπως ορίζεται στο παράρτημα της εκτελεστικής απόφασης (ΕΕ) 2024/1447, σε συμφωνία με την αξιολόγηση που υπέβαλε η Επιτροπή σύμφωνα με το άρθρο 26 του κανονισμού (ΕΕ) 2024/792, η οποία επισυνάπτεται στην παρούσα απόφαση.

Άρθρο 2

Η παρούσα απόφαση αρχίζει να ισχύει την ημέρα της δημοσίευσής της στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης*.

Εφαρμόζεται από την ημερομηνία της έκδοσής της.

Βρυξέλλες, 9 Δεκεμβρίου 2024.

Για το Συμβούλιο

Ο Πρόεδρος

NAGY I.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

Αξιολόγηση της ικανοποιητικής εκπλήρωσης των βημάτων που συνδέονται με τη δεύτερη δόση του σχεδίου για την Ουκρανία

ΣΥΝΟΠΤΙΚΗ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ

Σύμφωνα με το άρθρο 26 του κανονισμού (ΕΕ) 2024/792, της 29ης Φεβρουαρίου 2024, για τη θέσπιση του Μέσου Διευκόλυνσης για την Ουκρανία ([1]), στις 10 Οκτωβρίου 2024 η Ουκρανία υπέβαλε αίτημα για την καταβολή της δεύτερης δόσης του σχεδίου για την Ουκρανία. Για τη στήριξη του αιτήματος πληρωμής, η Ουκρανία παρείχε αιτιολόγηση της ικανοποιητικής εκπλήρωσης των οκτώ από τα εννέα στάδια της δεύτερης δόσης, όπως ορίζεται στο παράρτημα της εκτελεστικής απόφασης 2024/1447 του Συμβουλίου, της 14ης Μαΐου 2024, για την έγκριση της αξιολόγησης του σχεδίου για την Ουκρανία ([2]). Στις 17 Οκτωβρίου 2024 η Επιτροπή απέστειλε επιστολή παρατηρήσεων ζητώντας αιτιολόγηση για την ικανοποιητική εκπλήρωση του βήματος που εκκρεμούσε (βήμα 4.4), καθώς και πρόσθετα δικαιολογητικά έγγραφα σχετικά με άλλα βήματα. Στις 31 Οκτωβρίου 2024 η Ουκρανία υπέβαλε τα απαιτούμενα αποδεικτικά στοιχεία για τη δέουσα αιτιολόγηση της ικανοποιητικής εκπλήρωσης και των εννέα βημάτων.

Ως εκ τούτου, με βάση τις πληροφορίες που παρασχέθηκαν από την Ουκρανία θεωρείται ότι έχουν εκπληρωθεί ικανοποιητικά και τα εννέα βήματα. Στο πλαίσιο του κεφαλαίου για την καταπολέμηση της διαφθοράς και της νομιμοποίησης εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες, ελήφθησαν τα ακόλουθα μέτρα: i) αύξηση του ανθρώπινου δυναμικού της ειδικής εισαγγελίας για την καταπολέμηση της διαφθοράς· ii) τροποποίηση του Ποινικού Κώδικα και του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας· και iii) έγκριση σχεδίου δράσης για την εφαρμογή της στρατηγικής ανάκτησης περιουσιακών στοιχείων για την περίοδο 2023-2025.

Στο πλαίσιο του κεφαλαίου για το ανθρώπινο κεφάλαιο, εγκρίθηκε η στρατηγική δημογραφικής ανάπτυξης.

Στο πλαίσιο του κεφαλαίου για το επιχειρηματικό περιβάλλον, εγκρίθηκε το σχέδιο δράσης για την απορρύθμιση. Στο πλαίσιο του κεφαλαίου για την αποκέντρωση, εγκρίθηκε η κρατική στρατηγική για την περιφερειακή ανάπτυξη για την περίοδο 2021-2027.

Στο πλαίσιο του κεφαλαίου για την ενέργεια, θεσπίστηκε το παράγωγο δίκαιο για τη νομοθεσία REMIT. Στο πλαίσιο του κεφαλαίου για την πράσινη μετάβαση και την προστασία του περιβάλλοντος, ελήφθησαν τα ακόλουθα μέτρα: i) θεσπίστηκε νομοθεσία για τη βιομηχανική ρύπανση· και ii) δημοσιεύτηκε έγγραφο βασικών εννοιών σχετικά με τις αποκλίσεις από τους κανόνες για την εκτίμηση των περιβαλλοντικών επιπτώσεων και τη στρατηγική περιβαλλοντική εκτίμηση.

1) **Βήμα 4.1**

Ονομασία του βήματος: Αύξηση του ανθρώπινου δυναμικού της ειδικής εισαγγελίας για την καταπολέμηση της διαφθοράς
Σχετικές μεταρρυθμίσεις/επενδύσεις: Μεταρρύθμιση 1. Ανάπτυξη της θεσμικής ικανότητας του πλαισίου καταπολέμησης της διαφθοράς
Πηγή χρηματοδότησης: Μη επιστρεπτέα στήριξη
Πλαίσιο Η απαίτηση για το βήμα 4.1 που περιγράφεται στο παράρτημα της ΕΑΣ έχει ως εξής: *«Δίνεται στην ειδική εισαγγελία για την καταπολέμηση της διαφθοράς η δυνατότητα να αυξήσει το ανθρώπινο δυναμικό της στην Εθνική Υπηρεσία Καταπολέμησης της Διαφθοράς από 10 % σε 15 %».* Το βήμα 4.1 είναι το δεύτερο βήμα στην υλοποίηση της μεταρρύθμισης 1 του κεφαλαίου 4 (Καταπολέμηση της διαφθοράς και της νομιμοποίησης εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες). Προηγήθηκε το βήμα 4.2, που αναμενόταν το δεύτερο τρίμηνο του 2024, σύμφωνα με το οποίο διορίστηκε νέος επικεφαλής της Εθνικής Υπηρεσίας Πρόληψης της Διαφθοράς, και ακολουθεί το βήμα 4.3, που αναμένεται το πρώτο τρίμηνο του 2025, με στόχο την αύξηση του ανθρώπινου δυναμικού του Ανώτατου Δικαστηρίου για την Καταπολέμηση της Διαφθοράς.

([1]) Κανονισμός (ΕΕ) 2024/792 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 29ης Φεβρουαρίου 2024, για τη θέσπιση του Μέσου Διευκόλυνσης για την Ουκρανία (ΕΕ L, 2024/792, 29.2.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/792/oj).

([2]) Εκτελεστική απόφαση (ΕΕ) 2024/1447 του Συμβουλίου, της 14ης Μαΐου 2024, σχετικά με την έγκριση της αξιολόγησης του σχεδίου για την Ουκρανία (ΕΕ L, 2024/1447, 24.5.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec_impl/2024/1447/oj).

Προσκομισθέντα αποδεικτικά στοιχεία

1) Συνοπτικό έγγραφο στο οποίο αιτιολογείται δεόντως ο τρόπος με τον οποίο εκπληρώθηκε ικανοποιητικά το βήμα, σύμφωνα με τις απαιτήσεις που καθορίζονται στο παράρτημα της εκτελεστικής απόφασης (ΕΕ) 2024/1447 του Συμβουλίου·

2) Αντίγραφο του νόμου αριθ. 3509-IX της Ουκρανίας, της 8ης Δεκεμβρίου 2023, «*περί τροποποιήσεων του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας της Ουκρανίας και άλλων νομοθετικών πράξεων της Ουκρανίας για την ενίσχυση της ανεξαρτησίας της ειδικής εισαγγελίας για την καταπολέμηση της διαφθοράς*»·

3) Αντίγραφο του νόμου αριθ. 1697-VII της Ουκρανίας, της 18ης Μαΐου 2024, «*περί της εισαγγελίας*»·

4) Αντίγραφο του νόμου αριθ. 3460-IX της Ουκρανίας, της 21ης Σεπτεμβρίου 2024, «*περί του κρατικού προϋπολογισμού της Ουκρανίας για το 2024*»·

5) Αντίγραφο του διατάγματος του υπουργικού συμβουλίου της Ουκρανίας αριθ. 520-r, της 7ης Ιουνίου 2024, «*περί της ανακατανομής ορισμένων δαπανών του κρατικού προϋπολογισμού που παρασχέθηκαν για τη Γενική Εισαγγελία για το 2024*»·

6) Αντίγραφο του σχεδίου νόμου αριθ. 12000 της Ουκρανίας, της 14ης Σεπτεμβρίου 2024, «*περί του κρατικού προϋπολογισμού της Ουκρανίας για το 2025*»·

7) Αντίγραφο του επεξηγηματικού σημειώματος του σχεδίου νόμου αριθ. 12000 της Ουκρανίας, της 14ης Σεπτεμβρίου 2024, «*περί του κρατικού προϋπολογισμού της Ουκρανίας για το 2025*».

Ανάλυση

Η αιτιολόγηση και τα ουσιαστικά αποδεικτικά στοιχεία που υπέβαλαν οι ουκρανικές αρχές καλύπτουν όλα τα συστατικά στοιχεία του βήματος 4.1.

Ο γενικός στόχος της μεταρρύθμισης 1 του κεφαλαίου 4 είναι να αυξηθεί η συνολική ικανότητα της υποδομής καταπολέμησης της διαφθοράς. Το κοινοβούλιο ψήφισε τον νόμο αριθ. 3509-IX της Ουκρανίας περί τροποποιήσεων του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας της Ουκρανίας και άλλων νομοθετικών πράξεων της Ουκρανίας για την ενίσχυση της ανεξαρτησίας της ειδικής εισαγγελίας για την καταπολέμηση της διαφθοράς (στο εξής: SAPO) στις 8 Δεκεμβρίου 2023 (στο εξής: νόμος). Ο γενικός στόχος του νόμου είναι η βελτίωση της θεσμικής και οργανωτικής ανεξαρτησίας της SAPO. Το άρθρο 11 του κεφαλαίου 2 του νόμου τροποποιεί το άρθρο 14 του ουκρανικού νόμου αριθ. 1697-VII περί της εισαγγελίας, και ορίζει ότι το ανθρώπινο δυναμικό της SAPO ανέρχεται στο 15 % του εκ του νόμου καθοριζόμενου μέγιστου αριθμού για τις κεντρικές και εδαφικές υπηρεσίες της Εθνικής Υπηρεσίας Καταπολέμησης της Διαφθοράς (στο εξής: NABU).

Ο συνολικός προϋπολογισμός που διατέθηκε στη SAPO στο πλαίσιο του ουκρανικού νόμου περί του κρατικού προϋπολογισμού της Ουκρανίας για το 2024 ανήλθε σε 203,3 εκατ. UAH, εκ των οποίων 150,1 εκατ. UAH διατέθηκαν για το προσωπικό. Το ποσό αυτό αυξήθηκε περαιτέρω το 2024 μέσω των διαφόρων τροποποιήσεων του νόμου περί του κρατικού προϋπολογισμού. Με το σχέδιο νόμου αριθ. 12000 της Ουκρανίας, της 14ης Σεπτεμβρίου 2024, περί του κρατικού προϋπολογισμού της Ουκρανίας για το 2025, προτάθηκε να διατεθούν 336 εκατ. UAH για τον προϋπολογισμό της SAPO, εκ των οποίων 256,9 εκατ. UAH για το προσωπικό, γεγονός το οποίο συνιστά αύξηση της χρηματοδότησης κατά 71 % για το 2025. Παρότι ο νόμος της Ουκρανίας περί του κρατικού προϋπολογισμού της Ουκρανίας για το 2025 δεν έχει εγκριθεί ακόμη κατά τον χρόνο της παρούσας αξιολόγησης, δεν αναμένεται να τροποποιηθούν σημαντικά τα κονδύλια αυτά. Συνολικά, με την εν λόγω χρηματοδοτική κατανομή, η SAPO θα διαθέτει τα απαιτούμενα μέσα ώστε να αυξήσει το ανθρώπινο δυναμικό της από 10 % σε 15 % του ανθρώπινου δυναμικού της NABU.

Αξιολόγηση της Επιτροπής: Εκπληρώθηκε ικανοποιητικά

2) **Βήμα 4.4**

Ονομασία του βήματος: Έναρξη ισχύος του τροποποιημένου Ποινικού Κώδικα και του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας

Σχετικές μεταρρυθμίσεις/επενδύσεις: Μεταρρύθμιση 2. Βελτίωση του νομικού πλαισίου για αποτελεσματικότερη καταπολέμηση της διαφθοράς

Πηγή χρηματοδότησης: Μη επιστρεπτέα στήριξη

Πλαίσιο

Η απαίτηση για το βήμα 4.4 που περιγράφεται στο παράρτημα της ΕΑΣ έχει ως εξής:

«Έναρξη ισχύος των νόμων της Ουκρανίας για την τροποποίηση του Ποινικού Κώδικα της Ουκρανίας και του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας της Ουκρανίας. Ο νόμος επικεντρώνεται στους ακόλουθους βασικούς τομείς:

— *βελτίωση των διατάξεων που διέπουν τις δικαστικές διαπραγματεύσεις·*

— *κατάργηση της περιόδου προδικαστικής έρευνας από τη στιγμή της καταχώρισης της ποινικής διαδικασίας έως την κοινοποίηση της υπόνοιας·*

— *παροχή δυνατότητας εκδίκασης ορισμένων υποθέσεων από μονομελή σχηματισμό του Ανώτατου Δικαστηρίου για την Καταπολέμηση της Διαφθοράς».*

Το βήμα 4.4 είναι το πρώτο βήμα στην υλοποίηση της μεταρρύθμισης 2 του κεφαλαίου 4 (Καταπολέμηση της διαφθοράς και της νομιμοποίησης εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες). Υλοποιείται παράλληλα με το βήμα 4.6 για την έγκριση και δημοσίευση του σχεδίου δράσης για την εφαρμογή της στρατηγικής ανάκτησης περιουσιακών στοιχείων για την περίοδο 2023-2025. Ακολουθούν το βήμα 4.7, που αναμένεται έως το πρώτο τρίμηνο του 2025, σχετικά με την έναρξη ισχύος του νόμου για τη μεταρρύθμιση του Οργανισμού Ανάκτησης και Διαχείρισης Περιουσιακών Στοιχείων και το βήμα 4.5, που αναμένεται έως το δεύτερο τρίμηνο του 2026, σκοπός του οποίου είναι η θέσπιση και δημοσίευση της στρατηγικής για την καταπολέμηση της διαφθοράς και του κρατικού προγράμματος καταπολέμησης της διαφθοράς για την περίοδο μετά το 2025.

Προσκομισθέντα αποδεικτικά στοιχεία

1) Συνοπτικό έγγραφο στο οποίο αιτιολογείται δεόντως ο τρόπος με τον οποίο εκπληρώθηκε ικανοποιητικά το βήμα, σύμφωνα με τις απαιτήσεις που καθορίζονται στο παράρτημα της εκτελεστικής απόφασης (ΕΕ) 2024/1447 του Συμβουλίου·

2) Αντίγραφο του νόμου αριθ. 4033-IX της Ουκρανίας, της 29ης Οκτωβρίου 2024, *«περί τροποποιήσεων του Ποινικού Κώδικα και του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας της Ουκρανίας σχετικά με τη βελτίωση των διατάξεων που διέπουν τους δικαστικούς διακανονισμούς σε ποινικές διαδικασίες όσον αφορά τα εγκλήματα διαφθοράς και τα ποινικά αδικήματα που συνδέονται με τη διαφθορά»*·

3) Αντίγραφο του νόμου αριθ. 3509-IX της Ουκρανίας, της 8ης Δεκεμβρίου 2023, *«περί τροποποιήσεων του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας της Ουκρανίας και άλλων νομοθετικών πράξεων της Ουκρανίας για την ενίσχυση της ανεξαρτησίας της ειδικής εισαγγελίας για την καταπολέμηση της διαφθοράς»*·

4) Αντίγραφο του νόμου αριθ. 3655-IX της Ουκρανίας, της 24ης Απριλίου 2024, *«περί τροποποιήσεων του άρθρου 31 του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας της Ουκρανίας σχετικά με τη βελτίωση της διαδικασίας για ποινικές υποθέσεις»*·

5) Αντίγραφο του Ποινικού Κώδικα της Ουκρανίας αριθ. 2341-III, της 5ης Απριλίου 2001·

6) Αντίγραφο του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας της Ουκρανίας αριθ. 4651-VI, της 13ης Απριλίου 2012.

Ανάλυση

Η αιτιολόγηση και τα ουσιαστικά αποδεικτικά στοιχεία που υπέβαλαν οι ουκρανικές αρχές καλύπτουν όλα τα συστατικά στοιχεία του βήματος 4.4.

Για τη βελτίωση των διατάξεων που διέπουν τις δικαστικές διαπραγματεύσεις

Το κοινοβούλιο ψήφισε τον νόμο αριθ. 4033-IX της Ουκρανίας «περί τροποποιήσεων του Ποινικού Κώδικα και του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας της Ουκρανίας σχετικά με τη βελτίωση των διατάξεων που διέπουν τους δικαστικούς διακανονισμούς σε ποινικές διαδικασίες όσον αφορά τα εγκλήματα διαφθοράς και τα ποινικά αδικήματα που συνδέονται με τη διαφθορά» στις 29 Οκτωβρίου 2024. Ο νόμος άρχισε να ισχύει την 1η Νοεμβρίου 2024. Στόχος του νόμου είναι η αύξηση της αποτελεσματικότητας των ποινικών διαδικασιών για αδικήματα διαφθοράς μέσω της βελτίωσης των διατάξεων που διέπουν τις δικαστικές διαπραγματεύσεις. Το άρθρο 53 του Ποινικού Κώδικα της Ουκρανίας (στο εξής: ΠΚ), όπως τροποποιήθηκε, ορίζει ότι, σε περίπτωση δικαστικής διαπραγμάτευσης στο πλαίσιο ποινικής διαδικασίας που αφορά εγκλήματα διαφθοράς, το δικαστήριο δύναται να επιβάλει πρόσθετη ποινή με τη μορφή προστίμου εντός των ορίων που καθορίζονται στο άρθρο. Επιπλέον, το άρθρο 77 του ΠΚ, όπως τροποποιήθηκε, ορίζει ότι σε περίπτωση απαλλαγής από την έκτιση της κύριας ποινής με αναστολή, μπορούν να επιβληθούν πρόσθετες ποινές, συμπεριλαμβανομένης της δήμευσης περιουσιακών στοιχείων.

Το άρθρο 69 παράγραφος 2 του ΠΚ, όπως τροποποιήθηκε, ορίζει ότι, στο πλαίσιο ποινικής διαδικασίας που αφορά εγκλήματα διαφθοράς, τα μέρη του δικαστικού διακανονισμού μπορούν να συμφωνήσουν ποινή με τη μορφή στέρησης της ελευθερίας η οποία είναι μικρότερη από το κατώτατο όριο που προβλέπεται στο άρθρο που επιβάλλει την κύρωση, με την επιφύλαξη της συμμόρφωσης με τις απαιτήσεις του άρθρου 469 παράγραφος 2 του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας της Ουκρανίας (στο εξής: ΚΠΔ). Διευκρινίζει επίσης ότι οι διάδικοι δεν μπορούν να συμφωνήσουν ποινή μικρότερη από το κατώτατο όριο που προβλέπει το άρθρο 63 του ΠΚ. Σύμφωνα με το άρθρο 469 παράγραφος 2 του ΚΠΔ, δικαστικός διακανονισμός μπορεί να συναφθεί για εγκλήματα διαφθοράς, υπό την προϋπόθεση ότι ο ύποπτος ή ο κατηγορούμενος υποδεικνύει άλλο πρόσωπο που διαπράττει έγκλημα διαφθοράς, το οποίο επιβεβαιώνεται από αποδεικτικά στοιχεία, και με την επιφύλαξη πλήρους ή μερικής αποζημίωσης (λαμβανομένης υπόψη της φύσης και του βαθμού συμμετοχής ενός προσώπου στην εγκληματική πράξη).

Το άρθρο 470 του ΚΠΔ, όπως τροποποιήθηκε, καθορίζει τη διαδικασία λήψης αποφάσεων για τη σύναψη δικαστικού διακανονισμού και περιγράφει τον ρόλο της ειδικής εισαγγελίας για την καταπολέμηση της διαφθοράς (SAPO) στις δικαστικές διαπραγματεύσεις που σχετίζονται με ποινικές διαδικασίες που αφορούν αδικήματα διαφθοράς. Το άρθρο 474 του ΚΠΔ, όπως τροποποιήθηκε, θεσπίζει το δικαίωμα των διαδίκων του δικαστικού διακανονισμού να τροποποιούν τον συναφθέντα διακανονισμό πριν από τη διάσκεψη του δικαστηρίου. Επιπλέον, σε περίπτωση που το δικαστήριο αρνηθεί να εγκρίνει τον διακανονισμό, οι διάδικοι μπορούν να προτείνουν άλλο διακανονισμό ο οποίος δεν περιλαμβάνει τα στοιχεία που προκάλεσαν την αρχική απόρριψη από το δικαστήριο.

Για την κατάργηση της περιόδου προδικαστικής έρευνας από τη στιγμή της καταχώρισης της ποινικής διαδικασίας έως την κοινοποίηση της υπόνοιας

Το κοινοβούλιο ψήφισε τον νόμο αριθ. 3509-IX της Ουκρανίας «περί τροποποιήσεων του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας της Ουκρανίας και άλλων νομοθετικών πράξεων της Ουκρανίας για την ενίσχυση της ανεξαρτησίας της ειδικής εισαγγελίας για την καταπολέμηση της διαφθοράς» στις 8 Δεκεμβρίου 2023. Ο νόμος άρχισε να ισχύει την 1η Ιανουαρίου 2024. Ο γενικός στόχος του νόμου είναι η βελτίωση της θεσμικής και οργανωτικής ανεξαρτησίας της SAPO.

Σύμφωνα με το προηγούμενο νομικό πλαίσιο, οι προθεσμίες για τις προδικαστικές έρευνες υπολογίζονταν από τη στιγμή της καταχώρισης των πληροφοριών της ποινικής διαδικασίας σε μητρώο. Το άρθρο 219 του ΚΠΔ, όπως τροποποιήθηκε, καταργεί την περίοδο της προδικαστικής έρευνας από τη στιγμή της καταχώρισης της ποινικής διαδικασίας έως την κοινοποίηση της υπόνοιας και ορίζει ότι η περίοδος της προδικαστικής έρευνας υπολογίζεται από τη στιγμή της κοινοποίησης του προσώπου για το οποίο υπάρχουν υπόνοιες έως την ημέρα προσφυγής στο δικαστήριο. Οι νέες διατάξεις εφαρμόζονται σε όλες τις ποινικές διαδικασίες στις οποίες η προδικαστική έρευνα δεν είχε ολοκληρωθεί πριν από την ημερομηνία έναρξης ισχύος του ουκρανικού νόμου αριθ. 3509-IX.

Για την παροχή δυνατότητας εκδίκασης ορισμένων υποθέσεων από μονομελή σχηματισμό του Ανώτατου Δικαστηρίου για την Καταπολέμηση της Διαφθοράς

Το κοινοβούλιο ψήφισε τον ουκρανικό νόμο αριθ. 3655-IX «περί τροποποιήσεων του άρθρου 31 του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας της Ουκρανίας σχετικά με τη βελτίωση της διαδικασίας για ποινικές υποθέσεις» στις 24 Απριλίου 2024 και ο νόμος άρχισε να ισχύει στις 16 Μαΐου 2024. Ο νόμος αποσκοπεί στη βελτίωση της αποτελεσματικότητας του πλαισίου για την καταπολέμηση της διαφθοράς και στην αύξηση της αποδοτικότητας των ποινικών διαδικασιών, με την επέκταση της δυνατότητας εκδίκασης υποθέσεων από μονομελή σχηματισμό στο πρωτοβάθμιο δικαστήριο. Ο νόμος τροποποιεί το άρθρο 31 του ΚΠΔ και ορίζει ότι στο πρωτοβάθμιο δικαστήριο η ποινική διαδικασία διεξάγεται κατά κανόνα από μονομελή σχηματισμό. Ο νόμος καταργεί τη γενική εξαίρεση όσον αφορά το Ανώτατο Δικαστήριο για την Καταπολέμηση της Διαφθοράς και επεκτείνει τη δυνατότητα εκδίκασης από μονομελή σχηματισμό στις υποθέσεις που υπάγονται στη δικαιοδοσία του Ανώτατου Δικαστηρίου για την Καταπολέμηση της Διαφθοράς. Οι τροποποιημένοι κανόνες σχετικά με τη σύνθεση του δικαστηρίου θα εφαρμόζονται σε ποινικές διαδικασίες στις οποίες δεν είχαν αρχίσει οι ακροάσεις πριν από την έναρξη ισχύος του ουκρανικού νόμου αριθ. 3655-IX.

Αξιολόγηση της Επιτροπής: Εκπληρώθηκε ικανοποιητικά

3) **Βήμα 4.6**

Ονομασία του βήματος: Έγκριση σχεδίου δράσης για την εφαρμογή της στρατηγικής ανάκτησης περιουσιακών στοιχείων για την περίοδο 2023-2025

Σχετικές μεταρρυθμίσεις/επενδύσεις: Μεταρρύθμιση 2. Βελτίωση του νομικού πλαισίου για αποτελεσματικότερη καταπολέμηση της διαφθοράς

Πηγή χρηματοδότησης: Δάνεια

Πλαίσιο

Η απαίτηση για το βήμα 4.6 που περιγράφεται στο παράρτημα της ΕΑΣ έχει ως εξής:

«Έγκριση και δημοσίευση στον ιστότοπο του υπουργικού συμβουλίου σχεδίου δράσης για την εφαρμογή της στρατηγικής ανάκτησης περιουσιακών στοιχείων για την περίοδο 2023-2025».

Το βήμα 4.6 είναι το δεύτερο βήμα στην υλοποίηση της μεταρρύθμισης 2 του κεφαλαίου 4 (Καταπολέμηση της διαφθοράς και της νομιμοποίησης εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες). Υλοποιείται παράλληλα με το βήμα 4.4 σχετικά με τον τροποποιημένο Ποινικό Κώδικα και τον Κώδικα Ποινικής Δικονομίας. Ακολουθούν το βήμα 4.7, που αναμένεται έως το πρώτο τρίμηνο του 2025, σχετικά με την έναρξη ισχύος του νόμου για τη μεταρρύθμιση του Οργανισμού Ανάκτησης και Διαχείρισης Περιουσιακών Στοιχείων και το βήμα 4.5, που αναμένεται έως το δεύτερο τρίμηνο του 2026, σκοπός του οποίου είναι η θέσπιση και δημοσίευση της στρατηγικής για την καταπολέμηση της διαφθοράς και του κρατικού προγράμματος καταπολέμησης της διαφθοράς για την περίοδο μετά το 2025.

Προσκομισθέντα αποδεικτικά στοιχεία

1) Συνοπτικό έγγραφο στο οποίο αιτιολογείται δεόντως ο τρόπος με τον οποίο εκπληρώθηκε ικανοποιητικά το βήμα, σύμφωνα με τις απαιτήσεις που καθορίζονται στο παράρτημα της εκτελεστικής απόφασης (ΕΕ) 2024/1447 του Συμβουλίου·

2) Αντίγραφο του διατάγματος του υπουργικού συμβουλίου της Ουκρανίας αριθ. 759-r, της 13ης Αυγούστου 2024, «*περί έγκρισης του σχεδίου δράσης για την εφαρμογή της στρατηγικής ανάκτησης περιουσιακών στοιχείων για την περίοδο 2024-2025*»·

3) Αντίγραφο του «*σχεδίου δράσης για την εφαρμογή της στρατηγικής ανάκτησης περιουσιακών στοιχείων για την περίοδο 2023-2025*» ως συνημμένο στο διάταγμα αριθ. 759-r, της 13ης Αυγούστου 2024·

4) Υπερσύνδεσμος για τη δημοσίευση στον ιστότοπο του υπουργικού συμβουλίου και στιγμιότυπο οθόνης.

Ανάλυση

Η αιτιολόγηση και τα ουσιαστικά αποδεικτικά στοιχεία που υπέβαλαν οι ουκρανικές αρχές καλύπτουν όλα τα συστατικά στοιχεία του βήματος 4.6.

Το σχέδιο δράσης εγκρίθηκε από το υπουργικό συμβούλιο στις 13 Αυγούστου 2024 και η απόφαση και αντίγραφο του σχεδίου δημοσιεύθηκαν στον ιστότοπο του υπουργικού συμβουλίου την ίδια ημέρα. Το σχέδιο περιγράφει τα μέτρα που θα ληφθούν για την εφαρμογή της στρατηγικής ανάκτησης περιουσιακών στοιχείων για την περίοδο 2023-2025, τα οποία σχεδιάζονται σύμφωνα με τους πέντε στρατηγικούς στόχους της στρατηγικής. Για κάθε μέτρο περιγράφεται στο σχέδιο δράσης το χρονοδιάγραμμα υλοποίησης, ο αρμόδιος φορέας και οι αναμενόμενες εκροές και τα αποτελέσματα. Τα αξιοσημείωτα μέτρα που προωθεί το σχέδιο περιλαμβάνουν μεταρρυθμίσεις στους νομικούς μηχανισμούς δήμευσης, τη μεταρρύθμιση της απόδοσης περιουσιακών στοιχείων, καθώς και την ανίχνευση και τον εντοπισμό περιουσιακών στοιχείων.

Ο στρατηγικός στόχος 1 αφορά τις βελτιώσεις στη νομοθεσία για την ανάκτηση περιουσιακών στοιχείων, και ειδικότερα την επέκταση και τη μεταρρύθμιση των νομικών μηχανισμών δήμευσης, καθώς και τον καθορισμό των μέσων για την ανίχνευση και τον εντοπισμό περιουσιακών στοιχείων.

Ο στρατηγικός στόχος 2 αφορά την ενίσχυση των θεσμικών ικανοτήτων των υπηρεσιών επιβολής του νόμου και άλλων οργανισμών, μεταξύ άλλων: προτείνοντας νομοθεσία για την αύξηση της επιχειρησιακής ικανότητας και της κατάρτισης στον τομέα της ανάκτησης περιουσιακών στοιχείων· βελτιώνοντας την πρόσβαση σε μητρώα, παρόχους εταιρικών δεδομένων, δεδομένα ενδιάμεσων χρηματοπιστωτικών οργανισμών και ανάλυση ανοικτών δεδομένων· και ενισχύοντας την ηλεκτρονική ανταλλαγή δεδομένων μεταξύ υπηρεσιών.

Ο στρατηγικός στόχος 3 αφορά την ενίσχυση της συνεργασίας και της ανταλλαγής δεδομένων μεταξύ υπηρεσιών, μεταξύ άλλων με τη μεταρρύθμιση του νομικού πλαισίου των εν λόγω μέτρων συνεργασίας και κατάρτισης.

Ο στρατηγικός στόχος 4 αφορά την ενίσχυση της διεθνούς συνεργασίας, μεταξύ άλλων με: την ανάλυση βέλτιστων πρακτικών· την αύξηση της διεθνούς κατάρτισης και της συμμετοχής ξένων εμπειρογνωμόνων στην Ουκρανία· και την ενίσχυση της επίσημης και της άτυπης συνεργασίας με ξένους και διεθνείς φορείς.

Ο στρατηγικός στόχος 5 αφορά τη βελτίωση της εκπροσώπησης και της προστασίας των δικαιωμάτων και των συμφερόντων της Ουκρανίας στα εθνικά δικαστήρια και τις αλλοδαπές δικαιοδοσίες, ειδικότερα μέσω μέτρων για τη βελτίωση της διάθεσης περιουσιακών στοιχείων και την ενίσχυση της διεθνούς ανάκτησης περιουσιακών στοιχείων.

Αξιολόγηση της Επιτροπής: Εκπληρώθηκε ικανοποιητικά

4) **Βήμα 7.6**

Ονομασία του βήματος: Έγκριση της στρατηγικής δημογραφικής ανάπτυξης για την περίοδο έως το 2040

Σχετικές μεταρρυθμίσεις/επενδύσεις: Μεταρρύθμιση 6. Βελτίωση της λειτουργίας της αγοράς εργασίας

Πηγή χρηματοδότησης: Δάνεια

Πλαίσιο

Η απαίτηση για το βήμα 7.6 που περιγράφεται στο παράρτημα της ΕΑΣ έχει ως εξής:

«Έκδοση του διατάγματος του υπουργικού συμβουλίου της Ουκρανίας "σχετικά με την έγκριση της δημογραφικής στρατηγικής της Ουκρανίας για την περίοδο έως το 2040". Η στρατηγική επικεντρώνεται στους ακόλουθους βασικούς τομείς:

— *βελτίωση της κατάστασης στον τομέα της γονιμότητας·*

— *μείωση της πρόωρης θνησιμότητας, ιδίως μεταξύ των οικονομικά ενεργών ανδρών·*

— *αντιμετώπιση των αρνητικών μεταναστευτικών τάσεων, μέσω της επιστροφής των ατόμων που έχουν εξαναγκαστεί σε μετανάστευση, της προσέλκυσης εκπροσώπων της ξένης διασποράς στην Ουκρανία κ.λπ.·*

— *προώθηση της ενεργής μακροζωίας·*

— *δημιουργία υποδομών και προϋποθέσεων ασφάλειας για τη βελτίωση της δημογραφικής κατάστασης».*

Το βήμα 7.6 είναι το πρώτο βήμα στην υλοποίηση της μεταρρύθμισης 6 του κεφαλαίου 7 (Ανθρώπινο κεφάλαιο) όσον αφορά τη βελτίωση της λειτουργίας της αγοράς εργασίας. Η μεταρρύθμιση 6 περιλαμβάνει ένα επιπλέον βήμα 7.7, που αναμένεται το δεύτερο τρίμηνο του 2026, με στόχο τη θέσπιση της στρατηγικής για την απασχόληση του πληθυσμού.

Προσκομισθέντα αποδεικτικά στοιχεία

1) Συνοπτικό έγγραφο στο οποίο αιτιολογείται δεόντως ο τρόπος με τον οποίο εκπληρώθηκε ικανοποιητικά το βήμα, σύμφωνα με τις απαιτήσεις που καθορίζονται στο παράρτημα της εκτελεστικής απόφασης (ΕΕ) 2024/1447 του Συμβουλίου·

2) Αντίγραφο του διατάγματος του υπουργικού συμβουλίου της Ουκρανίας αριθ. 922-r, της 30ής Σεπτεμβρίου 2024, «*σχετικά με την έγκριση της στρατηγικής δημογραφικής ανάπτυξης της Ουκρανίας για την περίοδο έως το 2040*»·

3) Αντίγραφο της «*στρατηγικής δημογραφικής ανάπτυξης της Ουκρανίας για την περίοδο έως το 2040*», συνημμένης στο διάταγμα αριθ. 922-r, της 30ής Σεπτεμβρίου 2024.

Ανάλυση

Η αιτιολόγηση και τα ουσιαστικά αποδεικτικά στοιχεία που υπέβαλαν οι ουκρανικές αρχές καλύπτουν όλα τα συστατικά στοιχεία του βήματος 7.6.

Το υπουργικό συμβούλιο της Ουκρανίας ενέκρινε το διάταγμα αριθ. 922-r, της 30ής Σεπτεμβρίου 2024, «*σχετικά με την έγκριση της στρατηγικής δημογραφικής ανάπτυξης της Ουκρανίας για την περίοδο έως το 2040*» (στο εξής: στρατηγική). Η στρατηγική επισυνάπτεται στο εγκεκριμένο διάταγμα αριθ. 922-r και θα συνοδεύεται από σχέδια δράσης που καταρτίζονται τακτικά για διαστήματα τριών ετών. Το πρώτο «*Σχέδιο δράσης για την εφαρμογή της στρατηγικής δημογραφικής ανάπτυξης της Ουκρανίας για την περίοδο έως το 2040*» προσδιορίζει δράσεις πολιτικής για την περίοδο 2024-2027. Τα προτεινόμενα μέτρα θα παρέχουν στήριξη στην Ουκρανία ώστε να επιτύχει τους στόχους της στρατηγικής.

Ο επιθετικός πόλεμος της Ρωσίας κατά της Ουκρανίας επιδείνωσε πολλές από τις σημαντικές δημογραφικές προκλήσεις που αντιμετωπίζει η Ουκρανία. Εκτός από τον υψηλό αριθμό Ουκρανών που εγκαταλείπουν τη χώρα τους λόγω της ρωσικής στρατιωτικής επίθεσης, η ένοπλη επίθεση έχει αυξήσει σημαντικά τη θνησιμότητα των Ουκρανών λόγω των συγκρούσεων και των επιθέσεων κατά αμάχων. Η στρατηγική παρέχει ανάλυση της τρέχουσας δημογραφικής κατάστασης της χώρας και προσδιορίζει έξι στρατηγικούς στόχους για τον μετριασμό των προβλημάτων. Η εφαρμογή αποτελεσματικών πολιτικών για τη βελτίωση της δημογραφικής κατάστασης έχει καθοριστική σημασία για την οικονομική ανάπτυξη των περιφερειών που βρίσκονται στην πρώτη γραμμή και για ολόκληρη τη χώρα.

Η στρατηγική αποσκοπεί στη βελτίωση της κατάστασης στον τομέα της γονιμότητας με τη βελτίωση, μεταξύ άλλων, της αναπαραγωγικής υγειονομικής περίθαλψης, την προώθηση ενός φιλικού προς την οικογένεια περιβάλλοντος, την αύξηση της οικονομικής αυτάρκειας των οικογενειών και την προώθηση του συνδυασμού επαγγελματικής και οικογενειακής ζωής. Επιπλέον, η στρατηγική προτείνει την παροχή ολοκληρωμένης κρατικής στήριξης σε οικογένειες.

Επίσης, η στρατηγική επικεντρώνεται στη μείωση της πρόωρης θνησιμότητας, ιδίως μεταξύ των ανδρών σε ηλικία εργασίας. Περιγράφει τρόπους για τη βελτίωση της έγκαιρης ανίχνευσης και πρόληψης νόσων που οδηγούν συχνότερα σε πρόωρη θνησιμότητα ή απώλεια της υγείας. Αποσκοπεί στην αύξηση της προσβασιμότητας και της ποιότητας της ιατρικής περίθαλψης και στη μείωση των παραγόντων κινδύνου τραυματισμών ή θνησιμότητας στην καθημερινή ζωή. Επιπλέον, η στρατηγική προωθεί έναν υγιεινό τρόπο ζωής, μεταξύ άλλων μέσω της ανάπτυξης αθλητικών εγκαταστάσεων και χώρων αναψυχής.

Η στρατηγική αποσκοπεί στην αντιμετώπιση των αρνητικών μεταναστευτικών τάσεων με την προώθηση της οικειοθελούς επιστροφής Ουκρανών που εγκαταλείπουν τη χώρα τους λόγω της ρωσικής στρατιωτικής επίθεσης και την εντατικοποίηση των επίσημων επαφών με την ουκρανική διασπορά. Επιπλέον, η στρατηγική αποσκοπεί στη μείωση της εξερχόμενης μετανάστευσης των νέων από την Ουκρανία και στη διευκόλυνση της εισερχόμενης μετανάστευσης για την κάλυψη των αναγκών της αγοράς εργασίας.

Επίσης, η στρατηγική προωθεί την ενεργό γήρανση και τη μακροζωία ενθαρρύνοντας τη συμμετοχή των ηλικιωμένων στην αγορά εργασίας, διασφαλίζοντας τη στήριξη της υγείας και της ευημερίας τους και στηρίζοντας δραστηριότητες που τους αφορούν.

Τέλος, η στρατηγική επικεντρώνεται στη δημιουργία υποδομών και προϋποθέσεων ασφάλειας για τη βελτίωση της δημογραφικής κατάστασης. Η Ουκρανία θα λάβει μέτρα για τη διαμόρφωση ενός ασφαλούς περιβάλλοντος και την αύξηση του επιπέδου εμπιστοσύνης των πολιτών στο κράτος. Επιπλέον, η στρατηγική περιλαμβάνει προσπάθειες για την παροχή στέγασης στους πολίτες ανάλογα με τις ανάγκες και τις δυνατότητές τους και για τη βελτίωση της διαθεσιμότητας και της ποιότητας των υποδομών.

Αξιολόγηση της Επιτροπής: Εκπληρώθηκε ικανοποιητικά

5) **Βήμα 8.1**

Ονομασία του βήματος: Έγκριση του σχεδίου δράσης για την απορρύθμιση

Σχετικές μεταρρυθμίσεις/επενδύσεις: Μεταρρύθμιση 1. Βελτίωση του ρυθμιστικού περιβάλλοντος

Πηγή χρηματοδότησης: Δάνεια

Πλαίσιο

Η απαίτηση για το βήμα 8.1 που περιγράφεται στο παράρτημα της ΕΑΣ έχει ως εξής:

«*Έκδοση του διατάγματος του υπουργικού συμβουλίου της Ουκρανίας σχετικά με την έγκριση του σχεδίου δράσης για την απορρύθμιση. Το σχέδιο δράσης επικεντρώνεται στους ακόλουθους βασικούς τομείς:*

— *μείωση και ψηφιοποίηση των κανονισμών για την πρόσβαση στην αγορά·*

— *αλλαγή του τιμωρητικού και κατασταλτικού μοντέλου κρατικής εποπτείας (ελέγχου) σε προληπτικό μοντέλο (προσέγγιση με γνώμονα τον κίνδυνο)· και*

— *μείωση του αριθμού των εποπτικών και ελεγκτικών λειτουργιών*».

Το βήμα 8.1 είναι το πρώτο βήμα για την υλοποίηση της μεταρρύθμισης 1 του κεφαλαίου 8 (Επιχειρηματικό περιβάλλον). Η μεταρρύθμιση 1 περιλαμβάνει το επιπλέον βήμα 8.2, που αναμένεται το τρίτο τρίμηνο του 2025, με στόχο την έναρξη ισχύος της νομοθεσίας σύμφωνα με το σχέδιο δράσης για την απορρύθμιση σε συγκεκριμένους τομείς.

Προσκομισθέντα αποδεικτικά στοιχεία

1) Συνοπτικό έγγραφο στο οποίο αιτιολογείται δεόντως ο τρόπος με τον οποίο εκπληρώθηκε ικανοποιητικά το βήμα, σύμφωνα με τις απαιτήσεις που καθορίζονται στο παράρτημα της εκτελεστικής απόφασης (ΕΕ) 2024/1447 του Συμβουλίου·

2) Αντίγραφο του διατάγματος του υπουργικού συμβουλίου αριθ. 838-p, της 3ης Σεπτεμβρίου 2024,«*σχετικά με τροποποιήσεις του διατάγματος αριθ. 1413, της 4ης Δεκεμβρίου 2019, του υπουργικού συμβουλίου της Ουκρανίας*»·

3) Αντίγραφο του εγκριθέντος «*Σχεδίου δράσης για την απορρύθμιση των οικονομικών δραστηριοτήτων και τη βελτίωση του επιχειρηματικού κλίματος*» ως συνημμένο στο διάταγμα αριθ. 838-9, της 3ης Σεπτεμβρίου 2024·

4) Έγγραφο με εξηγήσεις για καθένα από τα μέτρα του σχεδίου δράσης.

Ανάλυση

Η αιτιολόγηση και τα ουσιαστικά αποδεικτικά στοιχεία που υπέβαλαν οι ουκρανικές αρχές καλύπτουν όλα τα συστατικά στοιχεία του βήματος 8.1.

Το σχέδιο δράσης εγκρίθηκε στις 3 Σεπτεμβρίου 2024 από το υπουργικό συμβούλιο. Περιγράφει τα καθήκοντα που πρέπει να προωθηθούν, τους αρμόδιους φορείς και τα χρονοδιαγράμματα υλοποίησης.

Το σχέδιο δράσης περιλαμβάνει 99 μέτρα σε διάφορους τομείς των οικονομικών δραστηριοτήτων για τη μείωση των κανονισμών πρόσβασης στην αγορά και του αριθμού των εποπτικών και ελεγκτικών λειτουργιών. Τα μέτρα αυτά αποσκοπούν στον εξορθολογισμό των διαδικασιών, στη μείωση της κανονιστικής επιβάρυνσης και στην εξάλειψη των αλληλεπικαλυπτόμενων, αντιφατικών και παρωχημένων κανονιστικών πράξεων. Αναμένεται να υλοποιηθούν μεταξύ του τρίτου τριμήνου του 2024 και του τέταρτου τριμήνου του 2025.

Τα μέτρα περιλαμβάνουν την κατάργηση ορισμένων κρατικών εποπτικών και ελεγκτικών λειτουργιών, όταν διαπιστώνεται ότι είναι παρωχημένες, ότι έχουν αντικατασταθεί με νεότερους κανονισμούς ή δημιουργούν αδικαιολόγητες κανονιστικές επιβαρύνσεις για τις επιχειρήσεις. Παραδείγματα αποτελούν, μεταξύ άλλων: η κατάργηση ορισμένων αδειών που δεν προβλέπονται πλέον από τον νόμο και για τις οποίες δεν υφίσταται πλέον διαδικασία έκδοσης· η κατάργηση των απαιτήσεων για την υποβολή έντυπων αποσπασμάτων από ανοικτά ηλεκτρονικά μητρώα· η κατάργηση της υποχρέωσης των επιχειρήσεων να λαμβάνουν πιστοποιητικό καταχώρησης για την ανάπτυξη νέων τεχνολογικών πάρκων· και η κατάργηση ορισμένων ελέγχων και αδειών για τη διαπραγμάτευση και τη σύσταση κοινών επιχειρήσεων με αλλοδαπές επιχειρήσεις.

Το σχέδιο καθορίζει επίσης μέτρα για την ψηφιοποίηση των κανονισμών για την πρόσβαση στην αγορά, κυρίως μέσω της δράσης 31 για την ψηφιοποίηση των διαδικασιών αδειοδότησης. Η δράση 26 προτείνει περαιτέρω τη θέσπιση ενός συστήματος προαιρετικής ασφάλισης αστικής ευθύνης των επιχειρηματιών και εθελοντικών ελέγχων των δραστηριοτήτων τους. Στόχος είναι να μειωθεί ο αριθμός των μέτρων εποπτείας και ελέγχου και να επιτευχθεί η μετάβαση σε μια πιο προληπτική και προσανατολισμένη στους κινδύνους προσέγγιση. Το μέτρο θα ενισχύσει επίσης την ευθύνη που φέρουν οι κρατικοί υπάλληλοι για παραβάσεις των εποπτικών απαιτήσεων.

Αξιολόγηση της Επιτροπής: Εκπληρώθηκε ικανοποιητικά

6) **Βήμα 9.5**

Ονομασία του βήματος: Έκδοση ψηφισμάτων για την τροποποίηση της κρατικής στρατηγικής περιφερειακής ανάπτυξης για την περίοδο 2021-2027

Σχετικές μεταρρυθμίσεις/επενδύσεις:

Μεταρρύθμιση 3. Ανάπτυξη και εφαρμογή της περιφερειακής πολιτικής

Πηγή χρηματοδότησης: Δάνεια

Πλαίσιο

Η απαίτηση για το βήμα 9.5 που περιγράφεται στο παράρτημα της ΕΑΣ έχει ως εξής:

«Έγκριση του ψηφίσματος του υπουργικού συμβουλίου της Ουκρανίας "σχετικά με τροποποιήσεις της κρατικής στρατηγικής περιφερειακής ανάπτυξης για την περίοδο 2021-2027, οι οποίες εγκρίθηκαν με το ψήφισμα αριθ. 695 του υπουργικού συμβουλίου της Ουκρανίας της 5ης Αυγούστου 2020".

Το εν λόγω ψήφισμα επικεντρώνεται στους ακόλουθους βασικούς τομείς:

— *ανάπτυξη πολυεπίπεδης διακυβέρνησης, προσέγγιση του συστήματος διαχείρισης της περιφερειακής ανάπτυξης με τις διαδικασίες και τις βέλτιστες πρακτικές της ΕΕ·*

— *προώθηση εταιρικών σχέσεων, διαδημοτικής, διαπεριφερειακής και διασυνοριακής συνεργασίας·*

— *ανάπτυξη της θεσμικής ικανότητας των εδαφικών κοινοτήτων και περιφερειών όσον αφορά τη διαχείριση έργων, την ψηφιοποίηση, την καταπολέμηση της διαφθοράς και τον στρατηγικό σχεδιασμό».*

Το βήμα 9.5 είναι το πρώτο βήμα για την υλοποίηση της μεταρρύθμισης 3 του κεφαλαίου 9 (Αποκέντρωση και περιφερειακή πολιτική). Η μεταρρύθμιση 3, η οποία αφορά την ανάπτυξη και την εφαρμογή της περιφερειακής πολιτικής, περιλαμβάνει το επιπλέον βήμα 9.6, που αναμένεται το 4ο τρίμηνο του 2024, και αποσκοπεί στην ανάπτυξη πολεοδομικού σχεδιασμού σε τοπικό επίπεδο.

Προσκομισθέντα αποδεικτικά στοιχεία

1) Συνοπτικό έγγραφο στο οποίο αιτιολογείται δεόντως ο τρόπος με τον οποίο εκπληρώθηκε ικανοποιητικά το βήμα, σύμφωνα με τις απαιτήσεις που καθορίζονται στο παράρτημα της εκτελεστικής απόφασης (ΕΕ) 2024/1447 του Συμβουλίου·

2) Αντίγραφο του ψηφίσματος αριθ. 940, της 13ης Αυγούστου 2024, του υπουργικού συμβουλίου *«σχετικά με τροποποιήσεις της κρατικής στρατηγικής περιφερειακής ανάπτυξης για την περίοδο 2021-2027»*.

Ανάλυση

Η αιτιολόγηση και τα αποδεικτικά στοιχεία που υπέβαλαν οι ουκρανικές αρχές καλύπτουν όλα τα συστατικά στοιχεία του βήματος 9.5.

Το υπουργικό συμβούλιο ενέκρινε την τροποποίηση της κρατικής στρατηγικής περιφερειακής ανάπτυξης για την περίοδο 2021-2027 στις 13 Αυγούστου 2024. Η στρατηγική επικαιροποιήθηκε με σκοπό να αντιμετωπίσει καλύτερα τις επιπτώσεις του συνεχιζόμενου επιθετικού πολέμου της Ρωσίας κατά της Ουκρανίας, να διευκολύνει τη διαδικασία ανάκαμψης και ανασυγκρότησης και να ανταποκριθεί στις συστάσεις της έκθεσης της Επιτροπής του 2023 για τη διεύρυνση. Η στρατηγική περιλαμβάνει τρεις στρατηγικούς στόχους: i) τη δημιουργία ενιαίου κράτους όσον αφορά την κοινωνική, ανθρωπιστική, οικονομική, οικολογική διάσταση, τη διάσταση της ασφάλειας και τη χωρική διάσταση· ii) την αύξηση της ανταγωνιστικότητας των περιφερειών· και iii) την ανάπτυξη αποτελεσματικής πολυεπίπεδης διακυβέρνησης.

Η στρατηγική στηρίζει την ανάπτυξη πολυεπίπεδης διακυβέρνησης μέσω δύο επιχειρησιακών στόχων και ενός στόχου προσέγγισης των συστημάτων διαχείρισης της περιφερειακής ανάπτυξης με τις διαδικασίες και τις βέλτιστες πρακτικές της ΕΕ. Τα μέτρα περιλαμβάνουν νομοθετικές βελτιώσεις, σαφέστερη οριοθέτηση των εξουσιών, ένα σύστημα για την αύξηση της συμμόρφωσης με τις αρχές που ορίζονται στον Ευρωπαϊκό Χάρτη της τοπικής αυτονομίας και έναν μηχανισμό για τη διασφάλιση καλύτερου συντονισμού μεταξύ των διαφόρων επιπέδων διακυβέρνησης και δημόσιας διοίκησης.

Επιπλέον, η στρατηγική προσδιορίζει την ανάπτυξη εταιρικών σχέσεων, διαδημοτικής, διαπεριφερειακής και διασυνοριακής συνεργασίας ως βασική προτεραιότητα. Αυτό υποστηρίζεται από δύο επιχειρησιακούς στόχους, οι οποίοι αποσκοπούν στην ανάπτυξη διαφόρων μορφών συνεργασίας, συμπεριλαμβανομένων των διεθνών εταιρικών σχέσεων σε περιφερειακό και τοπικό επίπεδο, και στην εμβάθυνση της διασυνοριακής συνεργασίας μεταξύ των τοπικών αρχών. Το κρατικό πρόγραμμα για την ανάπτυξη διασυνοριακής συνεργασίας για την περίοδο 2021-2027 αναμένεται επίσης να συμβάλει στην επίτευξη αυτών των στόχων, συμπεριλαμβανομένης της δημιουργίας των προϋποθέσεων για την υπογραφή συμφωνιών διασυνοριακής συνεργασίας μεταξύ των τοπικών εκτελεστικών αρχών και των οργανισμών τοπικής αυτοδιοίκησης και των σχετικών διοικητικών εδαφικών μονάδων των όμορων χωρών.

Η ανάπτυξη της θεσμικής ικανότητας προσδιορίζεται επίσης ως βασική προτεραιότητα. Στο πλαίσιο αυτό περιλαμβάνεται η αύξηση της ψηφιοποίησης και η βελτίωση του επιπέδου των επαγγελματικών δεξιοτήτων και ικανοτήτων των δημόσιων υπαλλήλων και των υπαλλήλων της τοπικής αυτοδιοίκησης. Οι βασικές ικανότητες που προσδιορίζονται στη στρατηγική περιλαμβάνουν τον στρατηγικό σχεδιασμό, την παροχή δημοτικών υπηρεσιών, την κατάρτιση προϋπολογισμού, την προσέλκυση επενδύσεων και τη δημιουργία των προϋποθέσεων για την αύξηση της λογοδοσίας και της διαφάνειας των κρατικών οργανισμών και των οργανισμών τοπικής αυτοδιοίκησης σε όλα τα επίπεδα.

Η καταπολέμηση της διαφθοράς επιδιώκεται μέσω της μείωσης των ευκαιριών για διεφθαρμένη συμπεριφορά, μεταξύ άλλων με μέτρα όπως η αυξημένη ψηφιοποίηση, η λογοδοσία και η διαφάνεια στις δημόσιες υποθέσεις. Οι βελτιωμένες δημοτικές στατιστικές, το συντονισμένο σύστημα χωροταξικού σχεδιασμού και το ενιαίο σύστημα γεωπληροφόρησης για την παρακολούθηση αναμένεται επίσης να συμβάλουν στη βελτίωση της θεσμικής ικανότητας. Ένα σημαντικό στοιχείο είναι η εφαρμογή του ενιαίου ψηφιακού συστήματος για τη διαφανή και υπεύθυνη διαχείριση όλων των έργων ανάκαμψης και ανάπτυξης (DREAM). Το σύστημα αυτό περιλαμβάνει μια προσέγγιση βάσει δεδομένων για την ιεράρχηση των προγραμμάτων και των έργων.

Η στρατηγική περιγράφει τους μηχανισμούς υλοποίησης και τις ρυθμίσεις για την παρακολούθηση της προόδου υπό την καθοδήγηση του Υπουργείου Κοινοτήτων, Εδαφών και Ανάπτυξης Υποδομών της Ουκρανίας, εστιάζοντας στην παρακολούθηση και την ανάλυση των αποκλίσεων των δεικτών από τους στόχους με σκοπό την προσαρμογή της υλοποίησης, εφόσον απαιτείται. Θα διενεργούνται εσωτερικές και εξωτερικές αξιολογήσεις της στρατηγικής και της υλοποίησής της για την αξιολόγηση των επιδόσεων και την ανάλογη προσαρμογή της.

Αξιολόγηση της Επιτροπής: Εκπληρώθηκε ικανοποιητικά

7) **Βήμα 10.8**

Ονομασία του βήματος: Έναρξη ισχύος του παράγωγου δικαίου σχετικά με τον κανονισμό για την ακεραιότητα και τη διαφάνεια στη χονδρική αγορά ενέργειας (νομοθεσία REMIT)

Σχετικές μεταρρυθμίσεις/επενδύσεις: Μεταρρύθμιση 3. Μεταρρύθμιση της αγοράς ηλεκτρικής ενέργειας

Πηγή χρηματοδότησης: Δάνεια

Πλαίσιο:

Η απαίτηση για το βήμα 10.8 που περιγράφεται στο παράρτημα της ΕΑΣ έχει ως εξής:

«Έναρξη ισχύος του παράγωγου δικαίου για τη νομοθεσία REMIT. Η NEURC εγκρίνει τις εν λόγω διαδικασίες και απαιτήσεις:

— *τη διαδικασία απόκτησης, αναστολής και τερματισμού της ιδιότητας του διαχειριστή διαβίβασης δεδομένων·*

— *τη διαδικασία για τη λειτουργία των πλατφορμών προνομιακών πληροφοριών·*

— *τις απαιτήσεις για τη διασφάλιση της ακεραιότητας και της διαφάνειας στη χονδρική αγορά ενέργειας·*

— *τη διαδικασία για την υποβολή πληροφοριών σχετικά με τις οικονομικές και εμπορικές συναλλαγές με ενεργειακά προϊόντα χονδρικής.*

Προετοιμασία των όρων αναφοράς για την ανάπτυξη συστήματος πληροφοριών που καθορίζει τις ακόλουθες λειτουργίες της NEURC: το σύστημα θα ενσωματωθεί στα συστήματα των διαχειριστών της αγοράς, των πλατφορμών προνομιακών πληροφοριών, των διαχειριστών διαβίβασης δεδομένων και θα εντοπίζει πληροφορίες που υποδεικνύουν την ύπαρξη κατάχρησης».

Το βήμα 10.8 είναι ένα από τα τέσσερα βήματα για την υλοποίηση της μεταρρύθμισης 3 — Μεταρρύθμιση της αγοράς ηλεκτρικής ενέργειας, η οποία αναμένεται να έχει ολοκληρωθεί έως το 2ο τρίμηνο του 2026.

Προσκομισθέντα αποδεικτικά στοιχεία

1) Συνοπτικό έγγραφο στο οποίο αιτιολογείται δεόντως ο τρόπος με τον οποίο εκπληρώθηκε ικανοποιητικά το βήμα, σύμφωνα με τις απαιτήσεις που καθορίζονται στο παράρτημα της εκτελεστικής απόφασης (ΕΕ) 2024/1447 του Συμβουλίου·

2) Αντίγραφο του ψηφίσματος αριθ. 2613 της Εθνικής Ρυθμιστικής Επιτροπής Ενέργειας και Υπηρεσιών Κοινής Ωφέλειας (στο εξής: NEURC), της 27ης Δεκεμβρίου 2023, «*σχετικά με την έγκριση της διαδικασίας απόκτησης, αναστολής και τερματισμού της ιδιότητας του διαχειριστή διαβίβασης δεδομένων*»·

3) Αντίγραφο του ψηφίσματος αριθ. 137 της NEURC, της 16ης Ιανουαρίου 2024, «*σχετικά με την έγκριση της διαδικασίας για τη λειτουργία των πλατφορμών προνομιακών πληροφοριών*»·

4) Αντίγραφο του ψηφίσματος αριθ. 614 της NEURC, της 27ης Μαρτίου 2024, «*σχετικά με την έγκριση των απαιτήσεων για τη διασφάλιση της ακεραιότητας και της διαφάνειας στη χονδρική αγορά ενέργειας*»·

5) Αντίγραφο του ψηφίσματος αριθ. 618 της NEURC, της 7ης Μαρτίου 2024, «*σχετικά με την έγκριση της διαδικασίας για την υποβολή πληροφοριών σχετικά με τις οικονομικές και εμπορικές πράξεις που σχετίζονται με ενεργειακά προϊόντα χονδρικής*»·

6) Αντίγραφο των όρων αναφοράς για την ανάπτυξη του πληροφοριακού συστήματος REMIT, δεόντως υπογεγραμμένο από τον εκπρόσωπο του αναδόχου που εκπόνησε την πρόταση και τον εκπρόσωπο της NEURC·

7) Αντίγραφο του εσωτερικού πρωτοκόλλου αριθ. 119-η της NEURC, της 26ης Σεπτεμβρίου 2024, για την έγκριση των όρων αναφοράς για την ανάπτυξη του πληροφοριακού συστήματος REMIT.

Ανάλυση

Η αιτιολόγηση και τα ουσιαστικά αποδεικτικά στοιχεία που υπέβαλαν οι ουκρανικές αρχές καλύπτουν όλα τα συστατικά στοιχεία του βήματος 10.8.

Η Εθνική Ρυθμιστική Επιτροπή Ενέργειας και Υπηρεσιών Κοινής Ωφέλειας (NEURC) ενέκρινε το σύνολο των σχετικών πράξεων παράγωγου δικαίου σχετικά με τον κανονισμό για την ακεραιότητα και τη διαφάνεια στη χονδρική αγορά ενέργειας (REMIT). Το κοινοβούλιο ενέκρινε το πρωτογενές δίκαιο για τον REMIT (σχετικά με τροποποιήσεις ορισμένων νόμων της Ουκρανίας όσον αφορά την πρόληψη της κατάχρησης στις χονδρικές αγορές ενέργειας) στις 10 Μαΐου 2023.

Το ψήφισμα αριθ. 2613 εγκρίθηκε στις 27 Δεκεμβρίου 2023 και άρχισε να ισχύει την 1η Ιανουαρίου 2024, μετά τη δημοσίευσή του στον ιστότοπο της NEURC στις 29 Δεκεμβρίου 2023. Θεσπίζει τις διαδικασίες απόκτησης, αναστολής και ανάκλησης της ιδιότητας του διαχειριστή διαβίβασης δεδομένων. Για την απόκτηση της ιδιότητας του διαχειριστή διαβίβασης δεδομένων, οι αιτούντες πρέπει να συμμορφώνονται με το ψήφισμα και τις τεχνικές προδιαγραφές που παρέχονται από τη ρυθμιστική αρχή κατά τη διάρκεια της διαδικασίας υποβολής αίτησης. Εάν ο αιτών συμμορφώνεται και αφού ολοκληρώσει επιτυχώς μια φάση δοκιμής σχετικά με τη χρήση του λογισμικού, η NEURC μπορεί να χορηγήσει στον αιτούντα την ιδιότητα του διαχειριστή διαβίβασης δεδομένων. Εάν ο διαχειριστής διαβίβασης δεδομένων παραβιάζει ορισμένες από τις διαδικασίες που θεσπίζονται με το παρόν ψήφισμα και δεν συμμορφώνεται με τις υποχρεώσεις του όσον αφορά την υποβολή των πληροφοριών στη ρυθμιστική αρχή, η ρυθμιστική αρχή μπορεί να αναστείλει την ιδιότητα του διαχειριστή διαβίβασης δεδομένων. Το ψήφισμα προσδιορίζει επίσης κατάλογο διαφορετικών περιστάσεων υπό τις οποίες μπορεί να ανακληθεί οριστικά η ιδιότητα του διαχειριστή διαβίβασης δεδομένων.

Το ψήφισμα αριθ. 137 εγκρίθηκε στις 16 Ιανουαρίου 2024 και άρχισε να ισχύει στις 23 Ιουλίου 2024, μετά τη δημοσίευσή του στον ιστότοπο της NEURC στις 22 Ιανουαρίου 2024. Θεσπίζει τις διαδικασίες σχετικά με τη λειτουργία των πλατφορμών προνομιακών πληροφοριών (στο εξής: πλατφόρμες). Ειδικότερα, προβλέπει: i) διαδικασίες για την καταχώριση προνομιακών πληροφοριών στο μητρώο διαχειριστών πλατφορμών που συλλέγει και καταγράφει πληροφορίες σχετικά με τους διαχειριστές των πλατφορμών· ii) απαιτήσεις σχετικά με τη λειτουργία των πλατφορμών και τις υποχρεώσεις των διαχειριστών των πλατφορμών· iii) απαιτήσεις σχετικά με τη γνωστοποίηση προνομιακών πληροφοριών από τους διαχειριστές των πλατφορμών· iv) διατάξεις σχετικά με την αναστολή των καθηκόντων του διαχειριστή πλατφόρμας και τον αποκλεισμό του διαχειριστή πλατφόρμας από το μητρώο.

Το ψήφισμα αριθ. 614 εγκρίθηκε στις 27 Μαρτίου 2024 και άρχισε να ισχύει στις 29 Μαρτίου 2024, με εξαίρεση το κεφάλαιο 4 που άρχισε να ισχύει στις 2 Ιουλίου 2024, μετά τη δημοσίευσή του στον δικτυακό τόπο της NEURC στις 28 Μαρτίου 2024. Θεσπίζει μια δέσμη απαιτήσεων για τη διασφάλιση της ακεραιότητας και της διαφάνειας στη χονδρική αγορά ενέργειας και για τη βελτίωση του ανταγωνισμού. Ειδικότερα, οι απαιτήσεις καθορίζουν: i) κατάλογο πιθανών συμπεριφορών χειραγώγησης στη χονδρική αγορά ενέργειας· ii) περιορισμούς σχετικά με τον τρόπο χειρισμού προνομιακών πληροφοριών· iii) απαιτήσεις για τη γνωστοποίηση προνομιακών πληροφοριών· iv) απαιτήσεις που ισχύουν για τους επαγγελματίες που ασχολούνται με δραστηριότητες οι οποίες αφορούν ενεργειακά προϊόντα χονδρικής· v) σήματα που υποδεικνύουν πιθανή ύποπτη συμπεριφορά στη χονδρική αγορά ενέργειας· vii) αρχές για τη συνεργασία μεταξύ της ρυθμιστικής αρχής και του Ρυθμιστικού Συμβουλίου της Ενεργειακής Κοινότητας.

Το ψήφισμα αριθ. 618 εγκρίθηκε στις 27 Μαρτίου 2024 και άρχισε να ισχύει στις 2 Ιουλίου 2024, μετά τη δημοσίευσή του στον ιστότοπο της NEURC στις 29 Μαρτίου 2024. Εφαρμόζεται στους συμμετέχοντες στη χονδρική αγορά ενέργειας, στους διαχειριστές μετάδοσης δεδομένων και στους επαγγελματίες που οργανώνουν συναλλαγές με ενεργειακά προϊόντα χονδρικής. Θεσπίζει τις διαδικασίες για την υποβολή πληροφοριών στην NEURC σχετικά με: i) οικονομικές και εμπορικές πράξεις που σχετίζονται με ενεργειακά προϊόντα χονδρικής· ii) βασικά στοιχεία για τις αγορές ηλεκτρικής ενέργειας· iii) βασικά στοιχεία για την αγορά φυσικού αερίου.

Όπως αναφέρεται στο εσωτερικό πρωτόκολλο αριθ. 119-n της NEURC, η NEURC ολοκλήρωσε την προετοιμασία των όρων αναφοράς για την ανάπτυξη ενός πληροφοριακού συστήματος που καθορίζει τις λειτουργίες της ίδιας της ρυθμιστικής αρχής. Οι όροι αναφοράς που υπογράφηκαν μεταξύ του επικεφαλής της NEURC και του αναδόχου που παρείχε τεχνική υποστήριξη κατά την κατάρτιση του εγγράφου καθορίζουν τις λειτουργίες της ενοποίησης του συστήματος με τα συστήματα των φορέων της αγοράς και τον εντοπισμό πληροφοριών που υποδεικνύουν την ύπαρξη κατάχρησης. Καθορίζουν επίσης περαιτέρω τις λειτουργίες που ανατίθενται στις πλατφόρμες προνομιακών πληροφοριών και στους διαχειριστές μετάδοσης δεδομένων.

Αξιολόγηση της Επιτροπής: Εκπληρώθηκε ικανοποιητικά

8) **Βήμα 15.1**

Ονομασία του βήματος: Έναρξη ισχύος της νομοθεσίας για την πρόληψη, τη μείωση και τον έλεγχο της βιομηχανικής ρύπανσης με μερική εφαρμογή των διατάξεων

Σχετικές μεταρρυθμίσεις/επενδύσεις: Μεταρρύθμιση 1. Πρόληψη, μείωση και έλεγχος της βιομηχανικής ρύπανσης

Πηγή χρηματοδότησης: Μη επιστρεπτέα στήριξη

Πλαίσιο

Η απαίτηση για το βήμα 15.1 που περιγράφεται στο παράρτημα της ΕΑΣ έχει ως εξής:

«*Έναρξη ισχύος του νόμου της Ουκρανίας για τη διασφάλιση των συνταγματικών δικαιωμάτων των πολιτών σε ένα ασφαλές περιβάλλον για τη ζωή και την υγεία με μερική εφαρμογή των διατάξεων. Πρέπει να εκδοθούν κανονισμοί εφαρμογής εντός 12 μηνών και ορισμένες διατάξεις σχετικά με την εφαρμογή των ευρημάτων των βέλτιστων διαθέσιμων τεχνολογιών και μεθόδων διαχείρισης εντός 4 ετών από τη λήξη ισχύος του στρατιωτικού νόμου, με εξαίρεση τις εγκαταστάσεις που τίθενται σε λειτουργία για πρώτη φορά.*

Ο νόμος αποσκοπεί στην πρόληψη, τη μείωση και τον έλεγχο της βιομηχανικής ρύπανσης και εισάγει ολοκληρωμένες προσεγγίσεις για την αδειοδότηση και τον έλεγχο της βιομηχανικής ρύπανσης με βάση την εφαρμογή των βέλτιστων διαθέσιμων τεχνολογιών και μεθόδων διαχείρισης σύμφωνα με την οδηγία 2010/75/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 24ης Νοεμβρίου 2010, περί βιομηχανικών εκπομπών (ολοκληρωμένη πρόληψη και έλεγχος της ρύπανσης) (αναδιατύπωση)».

Προσκομισθέντα αποδεικτικά στοιχεία

1) Συνοπτικό έγγραφο στο οποίο αιτιολογείται δεόντως ο τρόπος με τον οποίο εκπληρώθηκε ικανοποιητικά το βήμα, σύμφωνα με τις απαιτήσεις που καθορίζονται στο παράρτημα της εκτελεστικής απόφασης (ΕΕ) 2024/1447 του Συμβουλίου·

2) Αντίγραφο του ουκρανικού νόμου αριθ. 3855-IX, της 8ης Αυγούστου 2024, για τη «*διασφάλιση των συνταγματικών δικαιωμάτων των πολιτών σε ένα ασφαλές περιβάλλον για τη ζωή και την υγεία*».

Ανάλυση

Η αιτιολόγηση και τα ουσιαστικά αποδεικτικά στοιχεία που υπέβαλαν οι ουκρανικές αρχές καλύπτουν όλα τα συστατικά στοιχεία του βήματος 15.1.

Ο νόμος της Ουκρανίας για τη διασφάλιση των συνταγματικών δικαιωμάτων των πολιτών σε ένα ασφαλές περιβάλλον για τη ζωή και την υγεία άρχισε να ισχύει στις 8 Αυγούστου 2024. Όπως ορίζεται στο άρθρο 29 παράγραφος 1 του νόμου, οι διατάξεις του νόμου θα αρχίσουν να ισχύουν 12 μήνες μετά την εφαρμογή του, με εξαίρεση το άρθρο 29 παράγραφος 9. Όπως ορίζεται στο άρθρο 29 παράγραφος 2, οι διατάξεις σχετικά με την εφαρμογή των ευρημάτων των βέλτιστων διαθέσιμων τεχνολογιών και μεθόδων διαχείρισης εφαρμόζονται το νωρίτερο τέσσερα έτη από την ημερομηνία λήξης του στρατιωτικού νόμου, με εξαίρεση τις εγκαταστάσεις που τίθενται σε λειτουργία για πρώτη φορά.

Ο ισχύων νόμος ρυθμίζει τη ρύπανση που προέρχεται από διεργασίες βιομηχανικής παραγωγής και μεταφέρει εν μέρει στο εθνικό δίκαιο την οδηγία 201/75/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 24ης Νοεμβρίου 2010, περί βιομηχανικών και κτηνοτροφικών εκπομπών (ολοκληρωμένη πρόληψη και έλεγχος της ρύπανσης). Ο νόμος θεσπίζει την έννοια της «ολοκληρωμένης περιβαλλοντικής άδειας» στο άρθρο 3, η οποία πρέπει να λαμβάνεται πριν από τη λειτουργία οποιασδήποτε εγκατάστασης που διεξάγει δραστηριότητες οι οποίες ενδέχεται να προκαλέσουν ρύπανση. Ο νόμος ακολουθεί ολοκληρωμένη προσέγγιση και υποχρεώνει τις αρχές να λαμβάνουν υπόψη κατά τη διαδικασία αδειοδότησης τις περιβαλλοντικές επιδόσεις καθ' όλη τη διάρκεια ζωής μιας μονάδας. Επιβάλλει τη χρήση βέλτιστων διαθέσιμων τεχνολογιών και μεθόδων διαχείρισης και ρυθμίζει τις εκπομπές, τη διαχείριση των αποβλήτων, τη χρήση των υδάτων και τις περιβαλλοντικές επιπτώσεις.

Το προοίμιο του νόμου θεσπίζει τις αρχές για την «πρόληψη, τη μείωση και τον έλεγχο» της βιομηχανικής ρύπανσης. Αυτό ορίζεται περαιτέρω στο άρθρο 2 παράγραφος 1, το οποίο ορίζει ότι ο νόμος ρυθμίζει τον τομέα της πρόληψης, της μείωσης και του ελέγχου της ρύπανσης που προέρχεται από τις δραστηριότητες της βιομηχανίας, όπως αυτές ορίζονται στο παράρτημα του νόμου. Η ολοκληρωμένη προσέγγιση αδειοδότησης ορίζεται στο άρθρο 3. Ο νόμος έχει ως στόχο την τήρηση των αρχών με μια ολοκληρωμένη προσέγγιση όσον αφορά την αδειοδότηση και τον έλεγχο της βιομηχανικής ρύπανσης με βάση τις βέλτιστες διαθέσιμες τεχνολογίες και μεθόδους διαχείρισης. Οι διατάξεις αυτές συνάδουν με την οδηγία 2010/75/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 24ης Νοεμβρίου 2010, περί βιομηχανικών εκπομπών (ολοκληρωμένη πρόληψη και έλεγχος της ρύπανσης).

Αξιολόγηση της Επιτροπής: Εκπληρώθηκε ικανοποιητικά

9) **Βήμα 15.10**

Ονομασία του βήματος: Εκπόνηση εγγράφου βασικών εννοιών για τον καθορισμό του πεδίου εφαρμογής των αποκλίσεων από τους κανόνες για την εκτίμηση των περιβαλλοντικών επιπτώσεων (ΕΠΕ) και τη στρατηγική περιβαλλοντική εκτίμηση (ΣΠΕ)

Σχετικές μεταρρυθμίσεις/επενδύσεις: Μεταρρύθμιση 6. Εκτίμηση των περιβαλλοντικών επιπτώσεων (ΕΠΕ) και στρατηγική περιβαλλοντική εκτίμηση (ΣΠΕ)

Πηγή χρηματοδότησης: Δάνεια

Πλαίσιο

Η απαίτηση για το βήμα 15.10 που περιγράφεται στο παράρτημα της ΕΑΣ έχει ως εξής:

«*Εκπόνηση και δημοσίευση στον επίσημο ιστότοπο του Υπουργείου Προστασίας του Περιβάλλοντος και Φυσικών Πόρων εγγράφου βασικών εννοιών έπειτα από δημόσιες διαβουλεύσεις με τα ενδιαφερόμενα μέρη για τον καθορισμό του πεδίου εφαρμογής των παρεκκλίσεων από τους κανόνες για τις ΕΠΕ και ΣΠΕ. Το έγγραφο βασικών εννοιών περιλαμβάνει τις ακόλουθες πληροφορίες:*

— *σχετικά με τον φορέα που καθορίζει το πεδίο εφαρμογής των παρεκκλίσεων από τις υποχρεώσεις ΕΠΕ και ΣΠΕ·*

— *περιγραφή των αντικειμένων και επεξήγηση των λόγων για τους οποίους περιλαμβάνονται στο πεδίο εφαρμογής της παρέκκλισης σε κάθε συγκεκριμένη περίπτωση·*

— *αιτιολόγηση του πεδίου εφαρμογής των παρεκκλίσεων·*

— *προθεσμίες για τις χορηγηθείσες παρεκκλίσεις*».

Το βήμα 15.10 είναι το μοναδικό βήμα της μεταρρύθμισης 6 του κεφαλαίου 15 (Πράσινη μετάβαση και προστασία του περιβάλλοντος).

Προσκομισθέντα αποδεικτικά στοιχεία

1) Συνοπτικό έγγραφο στο οποίο αιτιολογείται δεόντως ο τρόπος με τον οποίο εκπληρώθηκε ικανοποιητικά το βήμα, σύμφωνα με τις απαιτήσεις που καθορίζονται στο παράρτημα της εκτελεστικής απόφασης (ΕΕ) 2024/1447 του Συμβουλίου·

2) Αντίγραφο του εγγράφου βασικών εννοιών για τον καθορισμό του πεδίου εφαρμογής των αποκλίσεων από τους κανόνες για τις ΕΠΕ και ΣΠΕ, όπως δημοσιεύτηκε στις 18 Σεπτεμβρίου 2024·

3) Αντίγραφο του πρωτοκόλλου από τη δημόσια συζήτηση σχετικά με το έγγραφο βασικών εννοιών για τον καθορισμό του πεδίου εφαρμογής των αποκλίσεων από τους κανόνες για τις ΕΠΕ και ΣΠΕ, της 14ης Μαΐου 2024·

4) Υπερσύνδεσμος για τη δημοσίευση στον ιστότοπο του Υπουργείου Προστασίας του Περιβάλλοντος και Φυσικών Πόρων και στιγμιότυπο οθόνης·

5) Υπερσύνδεσμος για τη δημοσίευση όπου ανακοινώθηκαν οι δημόσιες διαβουλεύσεις και στιγμιότυπο οθόνης.

Ανάλυση

Η αιτιολόγηση και τα ουσιαστικά αποδεικτικά στοιχεία που υπέβαλαν οι ουκρανικές αρχές καλύπτουν όλα τα συστατικά στοιχεία του βήματος 15.10.

Το έγγραφο συντάχθηκε από το Υπουργείο Προστασίας του Περιβάλλοντος και Φυσικών Πόρων και δημοσιεύθηκε στον οικείο ιστότοπο. Προηγήθηκαν δημόσιες διαβουλεύσεις από τις 30 Απριλίου έως τις 30 Μαΐου 2024. Στις 14 Μαΐου 2024 πραγματοποιήθηκε διαδικτυακή συζήτηση με τη συμμετοχή 95 εκπροσώπων των ενδιαφερόμενων μερών, όπως επιβεβαιώνεται στο πρωτόκολλο της συνεδρίασης.

Το έγγραφο βασικών εννοιών αναφέρει ότι το κύριο όργανο που είναι αρμόδιο για τον καθορισμό του πεδίου εφαρμογής των παρεκκλίσεων από τους κανόνες για την ΕΠΕ είναι το υπουργικό συμβούλιο της Ουκρανίας. Σε ορισμένες περιπτώσεις, οι αποφάσεις αυτές λαμβάνονται από το κοινοβούλιο της Ουκρανίας. Το πεδίο εφαρμογής των παρεκκλίσεων από τους κανόνες για τη ΣΠΕ καθορίζεται μόνο από το κοινοβούλιο.

Το έγγραφο βασικών εννοιών περιλαμβάνει περιγραφή των αντικειμένων και επεξήγηση των λόγων για τους οποίους τα αντικείμενα αυτά περιλαμβάνονται στο πεδίο εφαρμογής της παρέκκλισης. Στην περίπτωση της ΕΠΕ, οι γενικοί κανόνες καθορίζονται στο άρθρο 3 του ουκρανικού νόμου αριθ. 2132-IX, της 15ης Μαρτίου 2022, για την εκτίμηση των περιβαλλοντικών επιπτώσεων. Παρεκκλίσεις μπορούν να εφαρμοστούν εάν αποσκοπούν αποκλειστικά στη διασφάλιση της άμυνας και της ενεργειακής ασφάλειας του κράτους, καθώς και στην εξάλειψη των συνεπειών των καταστάσεων έκτακτης ανάγκης και των συνεπειών της στρατιωτικής επίθεσης κατά της Ουκρανίας. Όσον αφορά τις παρεκκλίσεις από την εφαρμογή της ΣΠΕ, το έγγραφο βασικών εννοιών περιγράφει τα είδη των εξαιρούμενων προγραμμάτων και τον ρόλο τους στη διαδικασία αποκατάστασης των περιοχών που έχουν πληγεί από ένοπλες επιθέσεις.

Η δυνατότητα παρέκκλισης από τη διενέργεια ΕΠΕ δικαιολογείται από την ανάγκη να διασφαλιστεί η άμυνα του κράτους, να μετριαστούν οι επιπτώσεις των καταστάσεων έκτακτης ανάγκης και να αντισταθμιστούν οι επιπτώσεις της ένοπλης επίθεσης κατά της Ουκρανίας κατά την περίοδο του στρατιωτικού νόμου. Οι παρεκκλίσεις για τη ΣΠΕ δικαιολογούνται σε περιοχές που υπόκεινται σε προγράμματα αποκατάστασης και έχουν πληγεί από την ένοπλη επίθεση κατά της Ουκρανίας ή στις οποίες συγκεντρώνονται κοινωνικοοικονομικές κρίσεις, κρίσεις υποδομών, περιβαλλοντικές ή άλλες κρίσεις.

Σύμφωνα με το έγγραφο βασικών εννοιών, όλες οι παρεκκλίσεις για την ΕΠΕ είναι προσωρινές, ενώ οι περισσότερες από αυτές σχετίζονται με την περίοδο εφαρμογής του στρατιωτικού νόμου. Σε περιορισμένο αριθμό περιπτώσεων που σχετίζονται με τη διαχείριση αποβλήτων που προκύπτουν από καταστροφές, η παρέκκλιση μπορεί να εφαρμοστεί κατά τη διάρκεια στρατιωτικού νόμου και για 90 ημέρες μετά την άρση του. Για δύο συγκεκριμένους τόπους παρέχεται μόνο άπαξ εφαρμοζόμενη παρέκκλιση. Οι παρεκκλίσεις από την εφαρμογή της αρχής της ΣΠΕ για τα μεγάλα προγράμματα αποκατάστασης και ανάπτυξης περιορίζονται χρονικά στη διάρκεια των εν λόγω προγραμμάτων.

Αξιολόγηση της Επιτροπής: Εκπληρώθηκε ικανοποιητικά